

Stortingets presidentskap
Ekspedisjonskontoret

Deres ref

Vår ref
22/878 -

Dato
18.02.2022

Svar på spørsmål nr. 1219 fra stortingsrepresentant Jorunn Gleditsch Lossius om halveringen av skattefradraget for gaver til frivillige organisasjoner

Jeg viser til brev av 10. februar fra Stortingets presidentskap og følgende spørsmål fra stortingsrepresentant Jorunn Gleditsch Lossius:

«Jeg tillater meg å stille følgende spørsmål til skriftlig besvarelse til finansministeren:

Finansdepartementet har begrunnet halveringen av skattefradraget for gaver til frivillige organisasjoner med at ordningen kommer de rikeste til gode. Nå viser det seg at ordningen tvert imot hovedsakelig brukes av vanlige folk med lavere og middels inntekter. Hva tenker finansministeren om at beslutningen om å halvere skattefradraget for frivillige gaver er tuftet på mangelfullt grunnlag, og at dettes gjøres i Frivillighetens år?

Begrunnelse:

Frivillighetsmeldingen slår fast at frivilligheten skal være fri. Det er viktig for frivillighetenes selvstendighet og autonomi at den ikke er avhengig av offentlig finansiering og at den fremdeles henter mesteparten av sine inntekter fra andre kilder. Men fra statlig hold kan man legge til rette med insentiver og ordninger som vil komme frivilligheten til gode. Skattefradrag for frivillige gaver er en slik ordning, som i takt med dens økning har frigjort betydelige midler til mangfoldig og viktig frivillighet. Men i statsbudsjettet for 2022 er den brutalt halvert, med den begrunnelse av det er en ordning som kommer de rikeste til gode. Dette er en påstand som ikke holder vann, snarere tvert imot; tall innhentet fra Skatteetaten viser at 67 pst. Av de som benytter ordninger tjener mindre enn 650 000 kroner. Og flertallet ligger mellom 250 000 – 550 000 kroner, altså lavere til middels

inntekt, hvilket viser oss at de fleste giverne er vanlige folk. Og man kan på ingen måte utelukke at for mange av disse er vissheten om noe skattefritak i den andre enden avgjørende for størrelsen på beløpet man velger å gi til et godt formål.»

Svar:

Stortinget vedtok etter forslag fra regjeringen å redusere fradraget for gaver til frivillige organisasjoner fra 50 000 til 25 000 kroner fra 2022. Det gis altså fortsatt skattefradrag for alle gaver til frivillige organisasjoner opp til 25 000 kroner årlig. I årets budsjett valgte regjeringen i stedet å prioritere totalt 1,9 mrd. kroner til merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner. Sammenlignet med Solberg-regjeringens budsjettforslag for 2022 ble bevilgningen i 2022-budsjettet økt med 150 mill. kroner.

Det anslås at om lag 0,6 pst. av skattyterne vil bli berørt av endringen i skattefradraget. Skatteskjerpelsen, målt i kroner, anslås å være størst for dem med høye inntekter, se tabell 1.

Tabell 1 anslåtte fordelingsvirkninger av å redusere fradraget for gaver til frivillige organisasjoner fra 50 000 til 25 000 kroner. Negative tall er skattelette. Skattytere med endret skatt som følge av forslaget. Sammenlignet med referansen for 2022

Bruttoinntekt ¹	Antall	Gjennomsnittlig skatt i referansealternativet Kroner	Gjennomsnittlig skatt i referansealternative t. Prosent	Gjennomsnittlig endring i skatt. Kroner	Endring i pst. av bruttoinntekten. Prosent
0 – 250 000 kr	400	25 000	10,9	2 000	0,9
250 000 – 300 000 kr	1 800	22 000	7,9	2 700	1,0
300 000 – 350 000 kr	2 200	38 100	11,7	2 600	0,8
350 000 – 400 000 kr	2 500	57 800	15,4	2 800	0,7
400 000 – 450 000 kr	2 400	76 800	18,1	3 000	0,7
450 000 – 500 000 kr	2 900	94 700	20,0	2 900	0,6
500 000 – 550 000 kr	2 600	112 800	21,5	2 900	0,5
550 000 – 600 000 kr	2 400	128 500	22,3	3 000	0,5
600 000 – 700 000 kr	3 700	154 000	23,7	3 200	0,5
700 000 – 800 000 kr	2 900	192 300	25,8	3 300	0,4
800 000 – 1 000 000 kr	2 700	249 300	28,1	3 400	0,4
1 mill. kr og over	4 400	700 200	35,4	3 600	0,2
I alt	30 700	201 700	27,0	3 100	0,4

¹ Bruttoinntekt omfatter lønns- og kapitalinntekt før skatt og skattefrie ytelser.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Anslagene er gjennomført på Statistisk sentralbyrås skattemodell LOTTE-Skatt, som departementet benytter til å beregne proveny- og fordelingsvirkninger av endringer i skattesystemet. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2019. Denne statistikken gir informasjon om

sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er fremskrevet til 2022. Beregningene kan være usikre blant annet fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattytere og er sjablongmessig fremskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følger av endringer i skattereglene.

Avslutningsvis er det viktig for meg å presisere at det fortsatt er mulig å gi gaver til frivillige organisasjoner utover de 25 000 kronene som staten gir skattefradrag for. Jeg tror også at de som gir gaver, har gode hensikter og ønsker å støtte opp om frivilligheten, og at de ikke gir det på grunn av statens fradragssystem.

Med hilsen

Trygve Slagsvold Vedum